

สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย ประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ : ฉบับย่อ

แผนกวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สำนักวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สถาบันการบินพลเรือน

ในเดือนสุดท้ายของปี ๒๕๕๗ นี้ ยังคงมีอุบัติเหตุร้ายแรงเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมการบินอีกครั้งหนึ่ง นั่นคือ เครื่องบินแอร์บัส เอ ๓๒๐-๒๐๐ ของสายการบินแอร์เอเชียอินโดนีเซีย เที่ยวบินที่ คิวแชนด์ ๘๕๐๑ ซึ่งออกเดินทางจากสนามบินนานาชาติฮวนดา เมืองสุบาราया ประเทศอินโดนีเซีย ไปยังสนามบินนานาชาติซางซี ประเทศสิงคโปร์ ได้ประสบอุบัติเหตุตกในทะเลบริเวณช่องแคบการีมาตา นอกฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะบอร์เนียว พร้อมด้วยผู้โดยสารและลูกเรือ จำนวน ๑๖๒ คน ล่าสุดนั้น ปฏิบัติการค้นหาซากเครื่องบินแอร์บัส เอ ๓๒๐-๒๐๐ เที่ยวบินที่คิวแชนด์ ๘๕๐๑ ของสายการบินแอร์เอเชียอินโดนีเซีย ยังคงดำเนินอย่างต่อเนื่อง โดยทีมค้นหาและผู้เชี่ยวชาญยังใช้ความพยายามในการค้นหากล่องดำของเครื่องบิน เพื่อนำไปพิสูจน์หาสาเหตุของอุบัติเหตุในครั้งต่อไป

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในครั้งนี้นับเป็นอุบัติเหตุที่ร้ายแรงที่สุดอีกครั้งหนึ่งในรอบปี ๒๕๕๗ หลังจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเครื่องบินโบอิง ๗๗๗-๒๐๐ อีอาร์ เที่ยวบินที่ เอ็มเอช ๓๗๐ ของสายการบินมาเลเซีย-แอร์ไลน์ เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา

ในช่วงเดือนธันวาคมนี้ แม้ว่าจะมีโศกนาฏกรรมเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมการบิน แต่ก็ยังมีเรื่องดีๆ เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน นั่นคือ การเฉลิมฉลอง “International Civil Aviation Day” หรือ “วันการบิน พลเรือนสากล” ซึ่งตรงกับวันที่ ๗ ธันวาคมของทุกปี โดยในวันนี้เมื่อปี ค.ศ.๑๙๔๔ ผู้แทนประเทศต่างๆ จำนวน ๕๔ ประเทศ ซึ่งรวมถึงผู้แทนจากประเทศไทยด้วย ได้มาประชุมร่วมกันในห้องแกรนด์บอลรูมของโรงแรมสติเวนส์ (Stevens Hotel) นครชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้ร่วมลงนามใน “อนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ” (The Convention on International Civil Aviation) หรือ ที่รู้จักกันในชื่อ “อนุสัญญาชิคาโก” (Chicago Convention) ซึ่งในปี พ.ศ.๒๕๕๗ นี้ เป็นปีที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ นั่นคือ เป็นปีที่ครบรอบ ๗๐ ปีของการลงนามในอนุสัญญาชิคาโก

กิจกรรมที่สำคัญยิ่งกิจกรรมหนึ่ง ได้แก่ การประชุมสมัชชาวิสามัญของคณะมนตรี ICAO ครั้งพิเศษ ซึ่งจุดที่น่าสนใจ ก็คือ การประชุมสมัชชาวิสามัญของคณะมนตรี ICAO ในครั้งนี้ ได้จัดขึ้นในสถานที่เดียวกับเมื่อครั้งการลงนามในอนุสัญญาชิคาโกเมื่อ ๗๐ ปีที่แล้ว คือ ในห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมสติเวนส์ (โรงแรมชิคาโกฮิลตัน ในปัจจุบัน) นครชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยที่ประชุม ซึ่งประกอบด้วย คณะมนตรีผู้แทน ๓๖ ประเทศ พร้อมด้วยนายบัน คี-มุน เลขาธิการสหประชาชาติ นายเรย์มอนด์ เบนจามิน เลขาธิการ ICAO และผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานด้านการบิน ทั้งของสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ได้มีข้อสรุปเป็นข้อมติจากการประชุมสมัชชาวิสามัญ เนื่องในโอกาสการครบรอบปีที่ ๗๐ ของการลงนามในอนุสัญญาชิคาโก (Resolution adopted at the Extraordinary Session of the Council on ๘ December ๒๐๑๔ on the Occasion of the Seventieth Anniversary of the Signing of the Chicago Convention)

สำหรับความท้าทายสำคัญที่อุตสาหกรรมการบินโลกจะต้องเผชิญในอนาคตอันใกล้ นี้ ซึ่งก็คือ แนวโน้มการขยายตัวของปริมาณความต้องการและการผลิตด้านการขนส่งทางอากาศนั้น ICAO ได้คาดการณ์ว่า จำนวนผู้โดยสารเครื่องบินจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๖.๔ พันล้านคน ภายในปี ค.ศ.๒๐๓๐ ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ต้องเตรียมการรับมือให้พร้อมต่อไป

อย่างไรก็ตาม ภาพรวมอุตสาหกรรมโลกในปี พ.ศ.๒๕๕๗ นั้น ระบุว่า จำนวนผู้โดยสารที่เดินทางด้วยเครื่องบินในปี ๒๕๕๗ มีจำนวน ๓.๒ พันล้านคน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๖ ประมาณร้อยละ ๕ ส่วนปริมาณเที่ยวบินทั่วโลกเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ประมาณ ๓๓ ล้านเที่ยวบิน ซึ่งนับจำนวนที่สูงสุด และมากกว่าเมื่อปีก่อนประมาณ ๑ ล้านเที่ยวบิน ทั้งนี้ การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกที่มั่นคง และการฟื้นตัวของการค้าโลก เป็นปัจจัยที่ทำให้ปริมาณผู้โดยสารเครื่องบินทั่วโลกในเที่ยวบินประจำ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๕.๙ (RPK) เมื่อเปรียบเทียบกับร้อยละ ๕.๕ เมื่อปี ๒๕๕๖

ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ยังคงเป็นภูมิภาคที่มีการเดินทางทางอากาศมากที่สุดในโลกในปี ๒๕๕๗ นี้ โดยคิดเป็นร้อยละ ๓๑ ของทั้งหมด รองลงมา คือ ภูมิภาคยุโรป และ ภูมิภาคอเมริกาเหนือ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๒๗ และ ๒๕ ตามลำดับ ส่วนการขนส่งสินค้าทางอากาศนั้น ปริมาณการขนส่งสินค้าทางอากาศในเที่ยวบินประจำ มีการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๔.๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๐.๔ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๖ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการฟื้นตัวของการค้าโลก ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกยังคงเป็นภูมิภาคที่มีสัดส่วนการขนส่งสินค้าทางอากาศสูงที่สุดในปี พ.ศ.๒๕๕๗ โดยอยู่ที่ร้อยละ ๔๐ ของทั่วโลก รองลงมาคือ ภูมิภาคยุโรป และ อเมริกาเหนือ ซึ่งมีส่วนแบ่งอยู่ที่ร้อยละ ๒๒ และ ๒๑ ตามลำดับ

ข้อมูลของ ICAO สอดคล้องกับข้อมูลของสมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association: IATA) คาดการณ์ว่า ผลกำไรสุทธิของสายการบินทั่วโลกในปี พ.ศ.๒๕๕๗ จะอยู่ที่ ๑.๙๙ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ มากกว่าปี พ.ศ.๒๕๕๖ และ ปี พ.ศ.๒๕๕๕ ซึ่งมีผลกำไร ๑.๐๖ และ ๐.๖๑ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ ตามลำดับ ส่วนในปี พ.ศ.๒๕๕๘ นั้น IATA คาดการณ์ว่า ผลกำไรจะมากขึ้นอีก โดยจะอยู่ที่ ๒.๕ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยปัจจัยบวก ได้แก่ เศรษฐกิจโลกที่ยังคงฟื้นตัว ราคาน้ำมันที่ปรับตัวลง รวมทั้งอุปสงค์ที่แข็งแกร่งจากผู้โดยสาร

แต่สำหรับภาพรวมอุตสาหกรรมการบินของไทยนั้น กลับมีทิศทางตรงกันข้าม โดยอาจกล่าวได้ว่า ใน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา อุตสาหกรรมการบินของไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง เมื่อช่วงครึ่งปีแรก ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวลดจำนวนลง จากความไม่มั่นใจในเรื่องความปลอดภัย ทั้งนี้ ผลกระทบดังกล่าวสามารถสะท้อนได้จากผลประกอบการของสายการบินหลายแห่งของไทยที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายในปี ๒๕๕๗ นี้

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มอุตสาหกรรมการบินของไทยในปี พ.ศ.๒๕๕๘ นั้น คาดว่าน่าจะฟื้นตัวขึ้นจาก ปี พ.ศ.๒๕๕๗ ที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งช่วยทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความเข้มแข็งขึ้น ประกอบกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการปรับลดราคาลง ทำให้ต้นทุนลดต่ำลง ซึ่งทั้งสายการบินและสายการบินไทยแอร์เอเชียต่างก็มองว่า เป็นปัจจัยบวกสำหรับธุรกิจการบิน นอกจากนี้ การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ รวมถึงการเป็นตลาดการบินร่วมอาเซียน (ASEAN Single Aviation Market หรือ ASAM) ก็เป็นปัจจัยบวกอีกประการที่สำคัญ

แม้ว่าความท้าทายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่อุตสาหกรรมการบินจะต้องเผชิญ คือ สถานการณ์การแข่งขันทางธุรกิจ ในอุตสาหกรรมการบินที่มีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งล่าสุดนั้น **สายการบินไทยเวียดเจ็ท** ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนของสายการบินเวียดเจ็ทแอร์ ซึ่งเป็นสายการบินที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองในเวียดนาม ก็ได้รับมอบใบรับรองผู้ประกอบการบิน (Aircraft Operator Certificate: AOC) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และเตรียมจะเปิดให้บริการอีกสายการบินหนึ่งแล้ว รวมไปถึงสายการบินที่ทำการบินมายังประเทศไทยมากขึ้น ล่าสุดได้แก่ **สายการบิน วี แอร์ (V Air)** ซึ่งเป็นสายการบินต้นทุนต่ำของประเทศไต้หวัน ก็ทำการบินเที่ยวบินปฐมฤกษ์มายังท่าอากาศยานดอนเมือง โดยเป็นเที่ยวบินประจำในเส้นทาง ไทเป-ดอนเมือง-ไทเป พร้อมทั้ง จะเปิดเที่ยวบิน ไทเป-เชียงใหม่-ไทเป ในเดือนมกราคม ๒๕๕๘ อีกด้วย

นอกเหนือจากการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นแล้ว สิ่งของไทยจะต้องพิจารณาอีกประเด็นหนึ่ง คือ ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบินที่จะต้องจัดเตรียมไว้สำหรับบริษัทในอุตสาหกรรมการบิน รวมทั้งผู้โดยสารเครื่องบิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพร้อมของท่าอากาศยานของไทย ทั้งท่าอากาศยานนานาชาติ และ ท่าอากาศยานในภูมิภาค รวมถึงการพัฒนาระบบการจัดการจราจรทางอากาศของไทย เพื่อรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศและปริมาณผู้โดยสารที่มีความหนาแน่นมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยสูงสุดในการคมนาคมขนส่งทางอากาศ ทั้งนี้ ในส่วนของท่าอากาศยานภูมิภาคนั้น กระทรวงคมนาคมมีแผนพัฒนาท่าอากาศยานภูมิภาค ๒๖ แห่งของกรมการบินพลเรือน เพื่อรองรับกับขยายตัวของการท่องเที่ยว รวมทั้งการคมนาคมขนส่งผู้โดยสารและขนส่งสินค้า จากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยระยะแรกจะเร่งพัฒนาท่าอากาศยานใกล้พื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่จะมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ แม่สอด มุกดาหาร เป็นต้น

แม้ว่าภาพรวมของอุตสาหกรรมการบินโลกในปี ๒๕๕๗ จะมีตัวเลขผลการดำเนินงานที่ค่อนข้างน่าพอใจ และดีกว่าปี ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา แต่อุตสาหกรรมการบินในฟากฝั่งเอเชีย นั้น กลับประสบปัญหาและประสบโศกนาฏกรรมจากอุบัติเหตุร้ายแรงที่เกิดขึ้น ทั้งกับเครื่องบินของสายการบินมาเลเซียแอร์ไลน์ และล่าสุด สายการบินแอร์เอเชียอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นสิ่งที่อุตสาหกรรมการบินจะต้องศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการเดินอากาศต่อไป และแม้ว่าปี ๒๕๕๗ ที่ผ่านมานั้น จะเป็นปีที่อุตสาหกรรมการบินของไทยประสบปัญหาอย่างมาก จากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของอุตสาหกรรมการบิน แต่ในปี ๒๕๕๘ นั้น หลายฝ่ายต่างคาดการณ์ว่า อุตสาหกรรมการบินของไทยจะฟื้นตัวดีขึ้น จากสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ดีขึ้น และสถานการณ์ทางการเมืองที่มีเสถียรภาพมากขึ้น รวมถึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการปรับลดราคาลง ตลอดจนเศรษฐกิจโลกและเอเชียที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ความท้าทายที่สำคัญ อันได้แก่ ปริมาณการจราจรทางอากาศและปริมาณผู้โดยสารและสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น และการแข่งขันในอุตสาหกรรมการบินที่รุนแรงขึ้น เป็นสิ่งที่อุตสาหกรรมการบินของไทยต้องเตรียมความพร้อม

หากท่านต้องการข้อมูลสรุปข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทยประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ ฉบับเต็ม สามารถติดต่อได้ที่ chaluntip@catc.or.th โดยกรุณาแจ้งชื่อ-สกุล หน่วยงานสังกัด และวัตถุประสงค์การใช้ข้อมูล เพื่อสถาบันการบินพลเรือนจะได้เก็บรวบรวมเป็นสถิติข้อมูลต่อไป

แหล่งข้อมูล :

เว็บไซต์องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

เว็บไซต์สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ

เว็บไซต์กระทรวงคมนาคม

เว็บไซต์บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

เว็บไซต์บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

เว็บไซต์กรมการบินพลเรือน

เว็บไซต์บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

เว็บไซต์ข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ

Disclaimer : ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จัดทำเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของ สบพ. และเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ แต่มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด สบพ. อาจเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงข้อมูลได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเอง สบพ. จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น